

Fənn sillabusu

İxtisas: 6004005 - "Maliyyə", 6004008 - "Mühasibat"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sərt bacarıqlar ("Hard skills")

Fənn proqramı: (Fənn müəllimi tərəfindən tərtib olunmuş "26" "XII" 2025-ci il tarixli 07 sayılı protokolu ilə təsdiq edilən işçi tədris proqramı).

Kodu: IPF-B20

Tədris ili: V-(2025-2026) Semestr: II

Tədris yükü: Cəmi - 24 saat (10 saat müəhazirə, 14 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 10 kredit

Auditoriya №:

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat: Bədəlov Əlixan Mehman oğlu, iqt.e.n., dos.

Məsləhət günləri: I-V gün saat 11⁵⁰-12²⁰

E-mail ünvanı: alixan.badalov@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lenkəran ş., Füzuli küç.,170-a

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Aysel Cabarzadə Həmidə Quliyeva "Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması". Bakı, 2019
2. Faiq Abdullayev Mühasibat uçotu: Praktiki tətbiqi və nəzəri təhlili. Bakı, Kitab Mərkəzi, 2025
3. Kariyer yönetimi, Salih Odabaşı, İstanbul, Kumsaati yay, 2010
4. Kariyerinizi ve şirketinizi nasıl harcarsınız, Dominique Chalvin, Güncelyay.,2010
5. Vizyon ve misyon, Fatma Gölbaşı, İstanbul, Kumsaati yay.,2010
6. «Думай медленно... Решай быстро». Даниэль Канеман, 2018 год, издание на русском языке. Бумажная книга, 656 стр.
7. Методика обучения иностранному языку: учебник и практикум для вузов / под ред. О.И. Трубициной. М.: Юрайт, 2022. 384 с.
8. Hard skills. Soft skills. Page 3. (OECD 2009, K. Ananiadou, V. Claro). (Care ... ФГОС НОО (2021 г.) ФГОС ООО (2021 г.)
9. Brealey, Myers, Allen, Edmans Principles of Corporate Finance. McGraw-Hill/Irwin, 2022
10. McLaney & Attrill Accounting and Finance: An Introduction. Pearson, 2024
11. The Complete Guide to Soft and Hard Skills for Modern Professionals Hardcover, 2024

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən "Karyera planlaması" və "Yumşaq bacarıqlar" (Soft skills) fənlərinin tədrisi zəruridir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: "Hard skills" öyrənilə bilən bacarıqlar olub təlimlər, kurslar və ya həmin sahə üzrə təcrübələr edilməsi nəticəsində qazanıla bilər. Bu bacarıqlar asanlıqla ölçülə və dəyərləndirilə bilər. Sərt bacarıqlar, zaman keçdikcə təlim vasitəsilə əldə edilə və inkişaf etdirilə bilən bacarıqlardır, yumşaq bacarıqlar isə kiminsə necə ünsiyyət qurması, insanlarla ünsiyyət qurması, vaxtını idarə etməsi və iş yerində duyğu və davranışlarını idarə etməsi ilə əlaqədardır. Bir sözlə, çətin bacarıqlar texniki biliklərdir, amma yumşaq bacarıqlar necə işlədiyinizi təsir edən şəxsi verdişlər və xüsusiyyətlərdir. Sərt bacarıqlar iş üçün tələb olunan bilik və bacarıqlardır. Sərt bacarıqlara dair tələblər adətən vəzifə təlimatlarında, vakansiyada isə funksional vəzifələr kimi göstərilir.

Sərt bacarıqlar fənninin məqsədi öyrədilə bilən və ölçülə bilən peşəkar bacarıqlar haqqında biliklər əldə etməkdir. Sərt bacarıqları öyrənmək üçün bilik və təlimatları mənimsəmək lazımdır, təlimin keyfiyyətini imtahandan istifadə etməklə yoxlamaq olar.

Fənnin tədrisində məqsəd həm də tələbələrə mövcud və gələcək bazar tipləri şəraitində gənclərin öyrəndikləri ixtisas peşə bilikləri ilə yanaşı, daha spesifik və qiymətləndirilə bilən səriştə bacarıqları dərk etməyə və onların üzərində çalışmağı öyrətmək, nəzəri bilikləri praktiki aletlərlə birləşdirməklə tələbələrdə karyera inkişafı sahəsində bacarıqlarını formalaşdırmaqdır.

Fənnin tədrisi qarşısında duran vəzifələr aşağıdakılardır:

- Mövcud və gələcək iş imkanları və onların xüsusiyyətləri barədə tələbələrə tam təsəvvür formalaşdırmaq;
 - Tələbələrin cari bilik və bacarıqlarını təhlil etmələri üçün alətlər təqdim etmək;
 - İş həyatında irəliləmək üçün lazım olan sərt bacarıqların inkişaf etdirilməsi mexanizmlərini tələbələrə aşılamaq və s.
- Sərt bacarıqlar fənninin vəzifələri bu istiqamətdə tələbələrə bilik və bacarıqları öyrətməkdən ibarətdir.
- VII.Davamiyyətə verilən tələblər:** Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.
- VIII.Qiymətləndirmə:** Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.
- Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı derindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilər;
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Cəmi: 24 saat (10 saat mühazirə, 14 saat seminar)

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , <u>seminar</u> , meşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Mühazirə		Seminar Tarix	
		Saat	Tarix	Saat	Tarix
1	2	3	4	5	6
	Seminar				
1	Mövzu. Sərt bacarıqlar ("Hard skills") fənninə giriş, onun inkişafı və şəxsi brendin qurulması yolları Plan: 1. Sərt bacarıqlar ("Hard skills") anlayışı, onun mahiyyəti və nümunələri 2. Sərt bacarıqların tətbiqi və təqdimatı 3. Sərt bacarıqlar və yumşaq bacarıqlar arasında fərq 4. Mühasib və maliyyəçilərin bilməsi vacib olan bacarıqlar 5. İqtisadçı ilə maliyyəçi və mühasib arasındakı fərqlər və onların sərt bacarıqlara olan yanaşmaları 6. Sərt bacarıqların inkişafı və işə gətirərkən çətin bacarıqların yoxlanılması 7. "Maliyyə" və "Mühasib" ixtisasları üçün sərt bacarıqların nümunələri (ingilis dili kursları) 8. Şəxsi brendin qurulması yolları 9. Maliyyəçinin və mühasibin iş effektivliyinə təsir edən müsbət və mənfi faktorlar Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-11]	2		4	
2	Mövzu. İş həyatında kommunikasiya, rəqəmsallaşma və məlumatların təhlili bacarıqları Plan:	2		2	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sert bacarıqlarda kommunikasiya və onların təsnifatı 2. İşgüzar kommunikasiyanın formaları: verbal və qeyri- verbal kommunikasiya 3. Yazılı işgüzar kommunikasiyaya aid sənədlərin təsnifatı 4. Rəqəmsal savadlılıq, onun əhəmiyyəti və əsas komponentləri 5. Datalarla işləmək və analitik bacarıqları inkişaf etdirmək 6. Məlumatların vizuallaşdırılması və onun vacibliyi 7. Excel məlumatlarının vizuallaşdırılması <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-11]</p>				
3	<p>Mövzu. Maliyyə savadlılığı və fərdi büdcənin idarə olunması bacarığı</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maliyyə savadlılığı anlayışı, onun əhəmiyyəti və nəticələri 2. Bank hesabı, bank növündən istifadə və kredit kartları 3. Büdcə tərtibi texnikası 4. Tələbələr üçün maliyyə məqsədi 5. Dövlət-maliyyə-texnologiya üçbucağı 6. Onlayn bankçılıqda yaranan trendlər 7. Elektron maliyyənin tətbiqi, üstünlükləri və vasitələri 8. Rəqəmsal mühasibatlıq və onun üstünlükləri <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-11]</p>	2		4	
4	<p>Mövzu. Layihələrin idarə edilməsində proqram təminatları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Layihə idarəetməsində avtomatlaşdırmanın üstünlükləri 2. Layihə idarəçiliyinin geniş təşəkkül tapmasının səbəbləri, üstünlükləri və xüsusiyyətləri 3. Layihənin uğuruna təsir edən faktorlar 4. Layihələrin idarə edilməsində Microsoft Project proqramı və layihələrin idarə edilməsinə dair yeni dövlət standartları <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-11]</p>	2		2	
5	<p>Mövzu. Agile layihə idarəetməsi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agile layihə idarəetməsi (APM) və Agile metodunun ümumi prinsipləri 2. Agile layihə idarə olunmasının faydaları, üstünlükləri, çatışmazlıqları və mərhələləri 3. Agile layihə metodologiyası 4. Agile metodologiyasının əhəmiyyəti və məqsədi <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-11]</p>	2		2	
X	Cəmi:	10		14	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbələrə aşağıdakılar tələb olunur:

- Sert bacarıqların ("Hard skills") onun mahiyyəti və nümunələri haqqında nəzəri biliklərə sahib olmalı;
- Sert bacarıqların tətbiqi və təqdimatını bacarmalı;
- Sert bacarıqlar və yumşaq bacarıqlar arasında fərqi ayırmağı bacarmalı;
- Şəxsi brendin qurulması yollarını öyrənməli;
- Şəxsi brend alətini düzgün qura bilməli və ondan doğru dürüst istifadə etməyi bilməlidir;
- İşgüzar kommunikasiyanın formaları: verbal və qeyri- verbal kommunikasiya formalarını bilməli;
- İstər iş həyatında istərsə öz həyatında daim mentor dəstəyini tapa bilməli və daim bunun üzərində təkmilləşdirmə yollarını bilməlidir.
- Rəqəmsal savadlılığın əsas komponentlərini tanıya bilməlidir;
- Rəqəmsal biliklərini fəaliyyət dairəsində tətbiq etməyi bacarmalı;
- Təhlil etmə bacarıqlarına, nəzəri biliklərə sahib olmalı;
- Dəyişən bazar tendensiyalarını izləməyi bacarmalı bunun üçün mövcud resursları tanıya bilməlidir;
- Müasir iş dünyasında tələb olunan layihə idarəetməsi və onun çevik idarəetmə formasını bilməlidir;
- Maliyyə savadlılığına sahib olmalı, pul ehtiyatlarının düzgün idarə olunması üçün lazım olan alətləri tanımalıdır;
- Fərdi büdcənin idarə olunması bacarığını öyrənməlidir;
- Elektron maliyyənin tətbiqi və rəqəmsal mühasibatlıq haqqında biliklərə yiyələnməli;
- Layihələrin idarə edilməsində proqram təminatlarını tanımalıdır;

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Fənni öyrənməklə tələbələr bacarmalıdır:

- Sert bacarıqların tətbiqi və təqdimatı;
- Sert bacarıqlar və yumşaq bacarıqlar arasında fərqi ayırmağı;
- Şəxsi brendin qurulması yollarını;
- Şəxsi brend alətini düzgün qurmağı və ondan doğru dürüst istifadə etməyi;
- İşgüzar kommunikasiyanın formalarını;

- Təhlil etmə bacarıqlarını;
- Rəqəmsal savadlılığa sahib olmalı, dataları toplaya bilməli və vizuallaşdırma bacarığına;
- Layihə idarəetməsinə yaxından bələd olmalı;
- Çəvik layihə idarəetməsinin əsas prinsiplərini bilməli, təşkilati dəyişiklik və risklərin idarə olunmasını bacarmalı;
- Maliyyə savadlılığına malik olmalıdır və s.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi: . . .

XIV: Kollektiv sualları:

--blok--

1. Sərt bacarıqlar ("Hard skills") anlayışı, onun mahiyyəti və nümunələri
2. Sərt bacarıqların tətbiqi və təqdimatı
3. Sərt bacarıqlar və yumşaq bacarıqlar arasında fərq

--blok--

4. Sərt bacarıqların inkişafı və işə götürərkən çətin bacarıqların yoxlanılması
5. Sərt bacarıqlarda kommunikasiya və onların təsnifatı
6. Rəqəmsal savadlılıq, onun əhəmiyyəti və əsas komponentləri

--blok--

7. Bütçə tertibi texnikası
8. Dövlət-maliyyə-texnologiya üçbucağı
9. Layihə idarəetməsində avtomatlaşdırmanın üstünlükləri
10. Agile layihə idarəetməsi (APM) və Agile metodunun ümumi prinsipləri

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

--blok--

1. Sərt bacarıqlar ("Hard skills") anlayışı, onun mahiyyəti və nümunələri
2. Sərt bacarıqların tətbiqi və təqdimatı
3. Sərt bacarıqlar və yumşaq bacarıqlar arasında fərq
4. Mühasib və maliyyəçilərin bilməsi vacib olan bacarıqlar
5. İqtisadçı ilə maliyyəçi və mühasib arasındakı fərqlər və onların sərt bacarıqlara olan yanaşmaları

--blok--

6. Sərt bacarıqların inkişafı və işə götürərkən çətin bacarıqların yoxlanılması
7. "Maliyyə" və "Mühasib" ixtisasları üçün sərt bacarıqların nümunələri (ingilis dili kursları)
8. Şəxsi brendin qurulması yolları
9. Maliyyəçinin və mühasibin iş effektivliyinə təsir edən müsbət və mənfi faktorlar
10. Sərt bacarıqlarda kommunikasiya və onların təsnifatı
11. İşgüzar kommunikasiyanın formaları: verbal və qeyri- verbal kommunikasiya

--blok--

12. Yazılı işgüzar kommunikasiyaya aid sənədlərin təsnifatı
13. Rəqəmsal savadlılıq, onun əhəmiyyəti və əsas komponentləri
14. Datalarla işləmək və analitik bacarıqları inkişaf etdirmək
15. Məlumatların vizuallaşdırılması və onun vacibliyi
16. Excel məlumatlarının vizuallaşdırılması

--blok--

17. Maliyyə savadlılığı anlayışı, onun əhəmiyyəti və nəticələri
18. Bank hesabı, bank növündən istifadə və kredit kartları
19. Bütçə tertibi texnikası
20. Tələbələr üçün maliyyə məqsədi
21. Dövlət-maliyyə-texnologiya üçbucağı
22. Onlayn bankçılıqda yaranan trendlər
23. Elektron maliyyənin tətbiqi, üstünlükləri və vasitələri
24. Rəqəmsal mühasibatlıq və onun üstünlükləri

--blok--

25. Layihə idarəetməsində avtomatlaşdırmanın üstünlükləri
26. Layihə idarəçiliyinin geniş təşəkkül tapmasının səbəbləri, üstünlükləri və xüsusiyyətləri
27. Layihənin uğuruna təsir edən faktorlar
28. Layihələrin idarə edilməsində Microsoft Project proqramı və layihələrin idarə edilməsinə dair yeni dövlət standartları
29. Agile layihə idarəetməsi (APM) və Agile metodunun ümumi prinsipləri
30. Agile layihə idarə olunmasının faydaları, üstünlükləri, çatışmazlıqları və mərhələləri

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasının "26" "XII" 2025-ci il tarixli (07 sayılı protokol) iclasında təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

205

dos. Əlixan Bədəlov

Fənn müəllimi:

205

dos. Əlixan Bədəlov

Əlixan Bədəlov dos. Əlixan Bədəlov